

Miilu 4.9.1974

Nurmijoen entisöimishanke edistyy

Nurmijoen koskien entisöimishanke on saanut myönteisen vastaanoton. Viime viikon tiistaina vieraili Nurmijokireitillä arvovaltainen retkikunta. Vesihallituksen edustajina olivat diplomi-insinööri Pauli Kleemola, insinööri Hannu Arvonen ja valtiotieteen maisteri Matti Koivisto vesiensuojelu- ja vesienvirkistyskäyttötoimistosta sekä diplomi-insinööri Juuso Piirainen Kuopion vesipiiristä. Retken oppaina toimivat opettaja Toivo Harmoinen ja kunnan matkailuasiamies, opettaja Matti Turunen.

Nurmijoen kosken entisöinti ja kalakannan elvyttäminen on ensiarvoisen tärkeä toimenpide vesistön virkistyskäytön kannalta. Sonkajärvellä on parhaillaan suunnittelun alaisena uuden ulkoilulain mukainen ulkoilureittisuunnitelma. Edellisessä Miilussa kerroimme jo suunnitelmaan liittyvästä Marjomäen retkeilykeskushankkeesta, joka on myös saanut myönteisen vastaanoton. Nurmijoen koskireitti tulee suunnitelmassa muodostamaan tärkeän osan paikkakuntalaisten ja matkailijoiden virkistysalueena.

Nurmijoen koskista kaipaavat entisöintiä eniten Haapakoski, Päsmärinkoski, Nurmikoski ja Mäkäräkoski. Myös Koirakosken osittaista entisöintiä voidaan pitää tärkeänä varsinkin matkailun kannalta. Nurmijoen koskien entisöinnissä on jarruna uittosääntö. Mikäli uittosäännön peruuttamisanomus on jätettyjen anomusten joukossa, helpottaa se huomattavasti entisöimissuunnitelmia.

Kosket entisöitävä huolellisesti

Koskien entisöinti on suoritettava huolellisesti. Ennen töiden alkua on tehtävä tarkat tutkimukset ja suunnitelmat. Entisöinti on suoritettava siten, että mahdolliset kriisiaikojen uitot voidaan suorittaa reitillä suuremmista hankaluuksista. Toisaalta taas uittojen aloittaminen koskireitillä on jo nykyisellään vaikeata ja kallista. Uiton aloittamista haittaavat Laakajoen, Jyrkän ja Itäkosken säännöstelypadot ja Atron voimala. Oikein suoritettu entisöinti ei haittaa sanottavasti uittoa. Hyöty sitä vastoin on sekä kalataloudellisesti että virkistyskäytöllisesti huomattava. Koskien entisöintiä puolustaa myös työllisyysnäkökohdat.

Työt koskireitillä voidaan aikaisintaan aloittaa 2 - 3 vuoden kuluttua. Tutkimukset, suunnitelmat ja määrärahojen anominen vievät oman aikansa. Entisöintikustannukset tullevat valtion kustannettaviksi.

Matkailukäyttö terveellä pohjalla

"Nurmijoen koskireitin entisöimissuunnitelmia on helppo ryhtyä toteuttamaan. On helppo perustella hankkeen tarpeellisuus, koska koskireitti on jo otettu paikkakuntalaisten toimesta virkistyskäyttöön. Sonkajärven matkailu on oikein hoidettua ja terveillä linjoilla. Matkailijat saadaan pysähtymään paikkakunnalle", totesi diplomi-insinööri Pauli Kleemola. "Kaavilla sijaitsevan Vaikonjoen suunnittelutyö auttaa Nurmijoen entisöimishankkeessa, koska on jo

kokemusta. Tarvitaankin selviä toimenpiteitä suunnitelman toteuttamiseksi", totesi diplomi-insinööri Kleemola.

Kustannukset ovat vähäiset

"Nurmijoen koskireitin entisöinti pystytään suorittamaan varsin pienin kustannuksin. Kaikille koskille on jo nyt hyvät melko hyvät tieyhteydet. Nurmijoki on todella hyvä koskireitti, jonka rakentamista kannattaa kiirehtiä. Kaavilla on Vaikkojoki ja sen jälkeen tuleekin jo Nurmijoen vuoro", kertoi insinööri Hannu Arvonen. "Kriisiaikojen varalta on entisöinnissä otettava huomioon mahdollinen puutavaran jokiuitto. Niinpä koskia rakennettaessa on jätettävä uittouoma, joka helpottaa mahdollista uittoa", totesi insinööri Arvonen.

Tutkimustyö vie aikaa

"Ennen töiden alkua on kosket tutkittava tarkoin. Tutkimustyö vienee noin 1 - 2 vuotta, jonka jälkeen voidaan ryhtyä käytännön toimenpiteisiin", kertoi diplomi-insinööri Juuso Piirainen Kuopion vesipiiristä. "Huolellisesti suoritettu tutkimustyö muodostaakin entisöimishankkeessa tärkeän osan. Myös taloudellisesti se on melko huomattava kustannuserä."

Nurmijoki on arvokas

Vesihallituksen vesiensuojelu- ja vesienvirkistyskäyttötoimiston sekä Kuopion vesipiirin edustajien mukaan koskireitti on paikkakuntalaisten ja matkailijoiden virkistyskäyttöön otettuna arvokas. Matkailun kasvaessa on kuitenkin syytä rajoittaa liiallista käyttöä, ettei vesien ja maiseman turmeltumista pääse esiintymään. Nurmijoen koskireitin nykyinen käyttömuoto onkin onnistunut ratkaisu. Kapasiteetti on toistaiseksi ollut riittävä ja palvelut tasollisesti hyviä. Nurmijoen varren vaellusreitti ei sen sijaan ole suotava, koska mm. valvonnan järjestäminen on tällöin vaikeata.

Lähes puolituhatta laskettelijaa

Nurmijoen koskireitillä on kuluneen kesän aikana ollut lähes puolentuhatta laskettelijaa. Koko reitin on Jyrkältä Koirakoskelle taivaltanut parisataa matkailijaa ja Koirakosken laskijoita on ollut noin 300 henkeä. Ulkomaan matkaajia on ollut noin puolet kummassakin ryhmässä. Näistä luvuista puuttuvat kokonaan sonkajärveläiset, jotka ovat käyttäneet Nurmijokea virkistysalueenaan omilla veneillään.

Voidaankin perustellusti todeta, että Nurmijoki-projekti on "lyönyt läpi itsensä". Lähiaikojen tavoitteena onkin pidettävä koskireitin varustetason lisäämistä, jolla turvataan ennen kaikkea sonkajärveläisten viihtyvyys ja kalastusmahdollisuudet.

[Takaisin Kotiseutuaineisto-sivulle](#)